

Bandhagen

Höghuset markerar centrum i stadsbilden. Arkitekt är Fred Forbat för HSB 1954-55. Flygfoto av Oscar Bladh, 1960, Stockholms stadsmuseum.

På ett stycke jungfrulig mark, som tidigare tillhört Örby slott, byggdes tunnelbanestaden Bandhagen ut 1952-56. Stadsdelen har fått sitt namn efter ett torp som låg vid Skönviksvägen i nuvarande Stureby fram till 1942 då det brann ned. Innan förorten byggdes fanns här bara en bred dalgång omgiven av kuperad terräng med skog.

Svår bostadsbrist rådde i Stockholm efter andra världskriget och folkmängden ökade kraftigt. Därför lät man under 1940- och 1950-talet bygga nya stadsdelar som tack vare ett nytt tunnelbanelinje kunde placeras i stadens lantliga omgivning, långt utanför centrum. Bandhagen utgör ett led i denna utbyggnad. Under planeringsarbetet förde stadens företrädare livliga diskussioner med köpmannaförbundet som ville att en enda stor förort skulle byggas vid den nya tunnelbanelinjen, motsvarande dagens Bandhagen och Högdalen tillsammans. Staden ville dock annorlunda och till slut blev det två olika stadsdelar med var sitt centrum.

Idealet för folkhemmets bostäder var ännu på 1950-talet det egna hemmet med egen täppa. Det stora behovet av bostäder krävde dock att marken utnyttjades mer effektivt med flerfamiljshus.

Genom att bygga låga hus med traditionellt formspråk, och spara rikligt med grönska mellan husen, försökte arkitekter och planerare att göra det så trivsamt som möjligt i Bandhagen.

Bostadshusen fick fasader av tegel eller grov puts i dämpade kulörer och försågs med tegeltäckta sadeltak. Mellan kvarteren sparades partier med naturmark och närmast husen anlades planteringar, allt i tidens anda.

I Bandhagen kunde man bo nära naturen och samtidigt ha tillgång till alla slags bekvämligheter, till exempel ett centrum med välorterade affärer. Arkitekturen är väl genomtänkt och lägenheterna i allmänhet ljusa och noggrant planerade. Centrum markerades med ett höghus och från torget framför anlades en gågata, en nymodighet vid denna tid.

Bandhagen är ett välbevarat och typiskt exempel på efterkrigstidens bostadsbyggande i Stockholm, där man på ett effektivt sätt bidragit till att lösa svår bostadsbrist, samtidigt som man skapat en bostadsmiljö av hög kvalitet.

Tunnelbanestation Bandhagen invigdes 1954.